

ZULU KAFFEREK FÖLDJÉN

Szatmáry János cserkésztestvér, a Magyar Cserkészszövetség volt angliai országos megbízottja jelenleg Dél-Rhodéziában, Salisbury városában él és a Magyar Cserkész számára többoldalas érdekes riportot készített. Jelen számunkban beszámolójának azon részeiből közlünk, amelyekben Afrika sajtóságos viszonyairól és a bennszülött zulu és bantu népek életéről ír. Lapunk decemberi számában főleg a rhodéziai cserkészetről írt tapasztalatait ismertetjük.

Afrika, a fekete kontinens, távoli álom. Filmek, regények furcsán állítják be, hogy a történet "jó" legyen. A valóság teljesen más, de hogy milyen valóban, ahhoz ott kell élni, nem csak rövid ideig, hanem hosszú évekig. A Magyar Cserkészszövetség néhány tagja (szerencsés fickók) rövid látogatást tett néhány afrikai országban. Természetesen sokat tapasztaltak és láttak, de ez a rövid látogatás nem elegendő, hogy egy kontinenst, különösen egy egzotikus kontinenst az ember megismerjen.

1959 januárjában érkeztem ide s feleségemmel élek itt. A bennszülöttek adminisztrációjánál dolgozom, így kiszállásaimkor alkalmam van betekintést nyerni a bennszülöttek életébe, mentalitásába.

Dél-Rhodézia vagy 75 évvel ezelőtt lett angol gyarmat, ma viszont önkormányzata van s a "Federation of Rhodesias and Nyasaland" tagja (Észak és Dél-Rhodézia és Nyasa). Az ország hatalmas területre terjed, mintegy két és fél-millió bennszülöttel és 350,000 fehér lakósággal. Az ország a bennszülöttekre tekintve két részre osztható. A déli egyharmad Zulu eredetű, az északi két-harmad pedig Bantu. Ez két bennszülött nyelvterületet jelent és két teljesen elütő népet. A Zulu harcias nép volt, melynek kedvenc szórakozását a békés

Bantukon való rajtaütésekben találta. A viszony most megváltozott és a két nép békésen él egymás mellett főleg mezőgazdasággal foglalkozva.

A bennszülöttek évi keresete még mindig igen alacsony, de jobban élnek, egészségesebbek és tanulnak. Iskolák, kórházak épültek és a pusztító betegségeket

sikerült, ha nem is teljesen, de nagy mértékben esetében azonban ma is a varázsdoktorhoz mennek rohannak a kórházba orvosért, amikor a beteg már - megállítani. Betegség először s csak akkor haldoklik. Ha meghal az illető, természetesen az orvost vagy a kórházat hibázzák. Nagyon babonásak ma is és az európai embert nem fogadták be teljesen.

Az esős évszak rövid, így a mezőgazdaság ennek megfelelően működik. Hogy az életet jelentő vizet jól felhasználják az emberek, gátakat építenek, melyek vagy csak egy-egy farmot látnak el vízzel és kicsik, vagy olyan hatalmasak, hogy egy város vízszükségletét is biztosítják. A vizek azonban meg vannak fertőzve egy élősdí fajtaival, ami különösen ember számára veszélyes, mert a bőrön át is bejut a szervezetbe. Így a természetes vizekben, kivéve a gyors és hideg hegyi patakokban, a fürdés veszélyes. A tél végén a folyók zömmel kiapadtak, de az esőzések alatt olyan hatalmas folyókká nőnek, hogy az alacsonyabb hidak használhatatlanok. Egy-egy zivatarkor, 1 óra alatt 6-7 cm. eső is esik. Ilyen víztömeget nem lehet szabályozni. A városban, ahol a csatornázás európai viszonylatban sokkal nagyobb, a zivatar után az utcák kis folyókká válnak. Néhol oly mély a víz, hogy autóval sem lehet közlekedni.

A bennszülött falvak (Kraal) többnyire kicsik, csupán néhány család lakja őket. Élükön egy "főember" áll, aki a törzsfőnöknek felelős. A házak majdnem mindig kerek, néha azonban oválisak. Ennek oka ugyancsak babona, mert mint mondják, a kerek házban nincs szöglet és sarok, a rossz szellemek pedig szeretik a sarkokat elfoglalni - ezért hát kerek házakat építenek.

Fő ételük a kukorica puliszka, viszont minden ami mozog húst jelent a bennszülött számára: marha, birka, disznó, antilop (ha ügyes vadászra akad), majom, de megeszik a krokodilt is. Hernyók, szöcskék, gyíkok, kígyók és madarak kiváló csemegét jelentenek. A húst rendszerint a napon szárítják, csikokra felaprózva. Ha elefántot sikerül megölniük, a nagy mennyiségű hús természetesen hamar elromlik, de ez nem izgatja őket. Nagyon szeretik a vadmézet, amit a "mézvezető madár" segítségével találnak meg a kasban. Hogy a madarat meg ne sértsék, egy darab mézet hagynak neki, mert ha ezt nem teszik, a madár boszszuból az embereket oroszlánhoz vagy mérges kígyóhoz vezet, ami halált jelenthet.

